

ANGELOLÓGIA PO DVADSIATICH ROKOCH – SPLNENÉ PREDPOVEDE

Emil Páleš

Keď som v roku 1990 vzal do ruky pero, aby som napísal úvodné kapitoly knihy o inšpiráciách duchovných bytostí a cyklickom poriadku v dejinách, nebol na mojej strane ani jediný odborník. Aj moji učitelia, čo ma vyzdvihovali ako nádejný vzor mladého vedca a priekopníka slovenskej počítačovej lingvistiky, Viktor Krupa z Kabinetu orientalistiky alebo Jozef Kelemen z Katedry umelej inteligencie, smutne krútili hlavami: prečo sa odrazu dal na niečo také neperspektívne? Ešte ani profesor Jan Bouzek, riaditeľ Archeologického ústavu, ktorý zároveň predsedal českej antropozofickej spoločnosti, neveril, že by sa striedanie duchov času (ako o ňom hovorili staré podania), mohlo hmatateľne odzrkadliť v periodických dejinných vlnách kultúry.

Zhodnoťme teraz, s odstupom dvoch desaťročí, či moja intuícia začala prinášať užitočné plody alebo nie. Komplexné hodnotenie sa v súčasnosti opiera o viac než 700 nezávislých štúdií spracovaných metódami matematickej štatistiky. Zdá sa, že angelológia je najstaršou filozofiou dejín a zároveň jedinou, ktorá obstála v prísnom kvantitatívnom testovaní. Vrchovitou mierou ukázala schopnosť predpovedať neznáme fakty – čo je aj podľa Poppera a ďalších nepriateľov cyklických dejinných teórií najlepším testom a dôkazom správnosti.

Pre tento článok vyberám len zopár pútavých perličiek. Sú to objavy, ktoré boli urobené v posledných desiatich-pätnástich rokoch, patriace medzi archeologické alebo bio-medicínske senzácie známe aj širšej verejnosti. Prednedávnom ešte neboli známe. Boli však predpovedané v prvom vydaní *Angelológie dejín*, ktorého rukopis koloval už od roku 1997 a časti vychádzali v časopise *Sophia*, než v roku 2000 vyšlo knižne.

1. Slnčnica lieči AIDS. Predpovedali sme, že nejaká rastlina so slnečnou signatúrou by mohla pomôcť v boji s AIDS. Centrálné orgány ako srdce a chrbtica, individuálny imunitný systém sú špecifikom stavovcov, vznikli v slnečnom veku Leva začiatkom prvohôr a boli prípravou na vtelenie duchovnej individuality. Práve na elimináciu duchovného centra osobnosti, pojmu pravdy a všetkého, čo patrí k archetypu Slnka, je zameraná postmoderná filozofia. Slnčného démona sme preto identifikovali ako duchovné pozadie postmoderny a zlyhanie imunitného systému ako jej somatizáciu. Rozšírenie AIDS sme tým dali do príčinnej súvislosti s postmoderným prielomom v spoločnosti. Tak sme dospeli k horeuvedenej predpovedi.

Univerzita v Bonne ju potvrdila o deväť rokov neskôr (2006). Novinové titulky oznamovali: „*Liek na AIDS zo slnečnice*“. Pri skúmaní plesňového ochorenia slnečnic sa náhodou podarilo identifikovať látku označenú ako DCQA, ktorá brzdí virálnu integrázu HIV. Je prvou skutočne účinnou látkou proti tomuto víru, do ktorej sa vkladajú najväčšie nádeje na výrobu lieku. Cena za jeden gram DCQA vyletela na 1 milión euro za gram.

2. Kamenné kruhy a monumenty sa stavajú v orifielskom rytme. V prvom vydaní knihy sme konštatovali celosvetovú tendenciu ku kamenným monumentálnym stavbám, najmä ku kruhovej a oblúkovej architektúre, v 500-ročnom rytme, ktorý sa kedysi pripisoval inšpirácii archanjela Orifiela. Vôbec najrepresentatívnejším obdobím tohto typu je 26. storočie pr. Kr., kedy sa Orifielovo pôsobenie strojnásobilo, stavali sa pyramídy v Egypte a megality v Európe. Do tohto rytmu zapadlo odvtedy niekoľko nových, senzáčných objavov.

Predovšetkým Stonehenge, najznámejší kamenný kruh na svete, predatovali do 26. storočia pr. Kr. – teda rovno do obdobia, ktoré sme vopred označili za najpravdepodobnejšie. Až donedávna sa verilo a v literatúre písalo, že je o pol tisícročia mladší. Dôkladnejší prieskum upresnil vek na čas okolo 2500 pr. Kr. Vtedy sa odohrala vrcholná fáza stavby a boli vztýčené obrovské pieskovcové kamene.

Stonehenge sa teda staval súčasne s pyramídami, čo je krásna synchronicita. A k nej sa pripája ešte ďalší objav: pyramídy v lokalite Caral, v Peru. Tie sú jednou z archeologických senzácií posledného desaťročia. Až donedávna sa myslelo, že obrovské monumentálne stavby v Južnej Amerike chýbajú. Angelológia obsahovala domnienku, že ak sa nájdu, tak najskôr v orifielskom období. Skutočne sa našli. Sú nielen porovnateľné s egyptskými pyramídami, ale sú s nimi aj súčasné. Datovali ich taktiež do času okolo 2600 pr. Kr.

Tretím takým objavom zapadajúcim do orifielského rytmu je najstaršie kruhové observatórium na svete, ktoré vykopali v Gosecku. Prezývajú ho aj „nemecký Stonehenge“ a správa o ňom bola zverejnená v roku 2003. Rádiouhlíkovou metódou ho úspešne datovali do 50. storočia pr. Kr. – teda opäť do orifielského obdobia. V tomto prípade do orifielského obdobia presne o jeden veľký cyklus staršieho než Stonehenge.

A ešte jedna veľká archeologicko-turistická atrakcia, ktorej vznik zapadol do rytmu Orifiela. Je to čínsky múr. Oddávna sú známe legendy, že staviteľom čínskeho múru bol prvý cisár Š'Chuang-Ti, ktorý zjednotil Čínu vo veľkom orifielskom období na prelome letopočtu. Jeho múr však dávno podľahol zubu času a ten dobre zachovaný múr, ku ktorému dnes prúdia turisti, vznikol oveľa neskôr. Kedy presne, to vysvitlo až keď sa sinológovia odhodlali preštudovať 40 000 strán úradníckych záznamov dynastie Ming v starej čínštine. Tie vyrozprávali príbeh generála Š'ti-Kuanga, ktorý bol ideovým otcom a hlavným architektom stavby. Napredovala horúčkovitým tempom v rokoch 1569-1583, čiže v posledne uplynulom orifielskom období v dejinách.

3. Saturn je predsa kozmogonickou hranicou slnečnej sústavy. Stavbu čínskeho múru a viacerých ďalších podobných múrov, ktoré zapadajú celosvetovo do orifielského rytmu, sme vyvodili z psychologického archetypu Orifiela, archanjela Saturna. Je záhadou dejepisu, prečo prednostne v týchto obdobiach dávali civilizácie prednosť stabilizácii, centralizácii, izolácii a uzavretiu sa do seba pred dynamickými výbojmi a objavovaním sveta.

V tajnej náuke sa takéto izolovanie, vytváranie nezávislosti od vonkajšieho sveta, aby sa vnútri systému utvorila štruktúra a vlastný rytmus, nazývalo „saturnským“ javom. Termín „saturnský“ vznikol v analógii k poslednej (vtedy známej) planéte, ktorá ohraničovala a uzavierala náš slnečný systém. Saturn bol poslednou planétou viditeľnou voľným okom, kým ďalekohľady neobjavili existenciu Uránu, Neptúna a Pluta. Vyše dvesto rokov to slúžilo ako očividný argument dokazujúci, že stará múdrosť bola bludná: veď Saturn nie je poslednou planétou!

Až kým si kozmogónia neuvedomila, že ňou predsa len pôvodne bol. Fyzikálne modely ukázali, že za Saturnom vôbec žiadna planéta vzniknúť nemohla, lebo tam na to nemala dostatok hmoty a energie. Urán s Neptúnom vznikli niekde vnútri slnečnej sústavy a na svoje dráhy za Saturnom boli vystrelené pri katastrofách až o nejakých pol miliardy rokov neskôr. To je známe od roku 2000. Pluto vyradili na konferencii Astronomickej únie v roku 2006 a nepokladá sa viac za planétu.

Saturn je tak predsa *kozmogonickou* hranicou slnečnej sústavy. Odveká múdrosť mala pravdu a moderná astronómia sa mýlila. Ak totiž hovoríme o duchovných bytostiach v nebeských telesách, máme na mysli tvorivé mocnosti, ktoré pôsobili do chaotických procesov rotujúcej ohnivej plyno-prachovej hmloviny pri zrode slnečného systému a dali mu jeho tvárnosť. Zaujímá nás práve stav v čase zrodu, a nie presuny v už vychladnutom systéme, ktoré sa odohrali pôsobením čisto hmotných síl.

Rudolf Steiner už v cykle *Duchovné bytosti v nebeských telesách* z roku 1912 napísal, že „*Urán a Neptún... prileteli omnoho neskôr*“.

4. Praveké jaskynné maľby zvierat inšpiruje Venuša. Jaskynné maľby zvierat v Altamire sú dobre známe aj laickej verejnosti ako „praveký Louvre“ či „praveká Sixtínska kaplnka“. Sú to najkrajšie maľby z doby kamennej, živé, dynamické a stvárnené umeleckým okom. Altamiru vytvorili v pravekom veku Váh a z hľadiska angelológie je súčasťou celosvetového rytmu, ktorý sa vinie od praveku až do súčasnosti. Prejavuje sa jednak záujmom o maľovanie prírody so záľubou v polychrómií (živé farby) a jednak záujmom o zvieraciú ríšu. Maliari Altamiry sú predchodcami krajinomaliarov a zoológov. Svedkami ich posledného mimoriadneho rozkvetu sme boli okolo roku 1800.

Od vydania knihy sa objavila ďalšia jaskyňa – Chauvet. Množstvom aj kvalitou malieb sa vyrovná Altamire; na stenách sú stovky malieb levov, panterov, medveďov, sov, nosorožcov, hyen, jeleňov, koní a dobytky. Chauvet je dvakrát staršia než Altamira. Sú to najstaršie známe jaskynné maľby. Z akého veku pochádzajú? Nuž, opäť z malého veku Váh – z 30. tisícročia pr. Kr. Skvele zapadli do predpovede.

5. Krétska bohynia matka bola Evansovou fantáziou. V 90-tych rokoch, už ako graduovaný doktor prírodných vied a kandidát filologických vied, som si sadol znova do školskej lavice spolu so študentmi religionistiky a archeológie, a bol som akýmsi študentom pre vlastnú potrebu, bez zápisu, indexu a skúšok. Moje názory sa s názormi na katedre religionistiky rozchádzali v mnohých bodoch a jedným z nich bol názor na hlavné božstvo mínojskej civilizácie. Podľa archeológov na starovekej Kréte uctievali predovšetkým Veľkú matku. Podľa mňa to bol Zeus alebo dajaké jemu podobné jupiterské božstvo. Keďže sa môj názor nezhodoval s názorom svetových archeológov, nikoho ani nezaujímal, ako som k nemu došiel.

Moje dôvody boli nasledovné: Rozkvet mínojskej kultúry spadá do veľkého obdobia Zachariela, archanjela Jupitera. Pamiatkou naň je kráľovský palác (labyrint), ktorého steny zdobili symboly dvojsečných sekier (labrys). Nevieme, akého božstva symbolom sú tieto sekery, pretože lineárne písmo A sa nepodarilo rozlúštiť. V 20.-16. storočí pr. Kr. však nastal synchronný rozkvet jupiterských kultov aj v ďalších častiach sveta. A sekera, z ktorej sršia iskry, bola odpradáva symbolom hromovládnych a bleskovládnych božstiev atmosféry a počasia. Okrem toho, Kréta je Diovým rodiskom. Podľa gréckej báje sa narodil práve tu, v jaskyni Dikté. Z týchto dôvodov som usúdil, že mínojská sekera bola aj na Kréte symbolom Zachariela-Jupitera a že to bol onen neznámy boh, ktorého uctieval vo svojom paláci kráľ Mínos a jeho rod. Mínos bol synom Dia a preslávil sa jupiterskou cnosťou – spravodlivosťou. Podľa Grékov bol preto aj sudcom v ríši mŕtvych.

Najväčšou autoritou na mínojskú civilizáciu bol Sir Arthur Evans, ktorý tu robil vykopávky v prvých štyroch desaťročiach 20. storočia a odkryl palác v Knóse. Evans interpretoval dvojsečnú sekeru ako symbol Veľkej matky. Dve okrúhle ostria chápal ako obraz pribúdajúceho a ubúdajúceho Mesiaca. No pokladať ostrú bojovú sekeru za symbol nežného materstva sa priecilo môjmu vnútornému vnímaniu. Medzitým však došlo k revízii Evansových názorov.

Špecialisti ako Sandy MacGillivray z Amerického archeologického inštitútu pokračujú vo vykopávkach v Knóse. V tomto roku (2010) odvysielali dokumentárny film o Evansovom živote a práci. Súčasní archeológovia konštatujú, že pre Veľkú matku ako hlavné božstvo Kréty nemáme vlastne žiadne presvedčivé doklady. Našli sa síce ženské sošky s odhaleným poprsím a hadmi na rukách, ale nie sú častejšie než iné sošky a ani neukazujú v prvom rade na znaky plodnosti a materstva. Evansu vraj priviedli k jeho predstave dve veci: za prvé, začiatkom 20. storočia sa pod

vplyvom predstáv o matriarcháte predpokladalo, že všetky prehistorické kultúry uctievali Veľkú matku. Za druhé, Evansovi veľmi skoro zomrela matka aj manželka. Stratený pravzor ženstva ovládal jeho podvedomie. Skrátka, Evans sa z autority stal predmetom psychoanalýzy.

Sošky mínojských bohýň obleteli svet, zakupovali ich múzeá a sú v každej učebnici. Pre svoje mimoriadne krásne vypracovanie a zachovalý stav sa stali synonymom krétskej civilizácie. Ostatné sošky mali len podobu neúplných a nezaujímavých úlomkov, ktoré nevzbudili pozornosť. Ale ako k tomu došlo? Francúzski reštaurátori vyrábali prvotriedne artefakty podľa Evansových predstáv! Štrnásť sošiek bolo takto odhalených ako falzifikáty. Jedna hadia bohyňa bola vyrobená zo slonoviny vzatej z klov slona žijúceho v 15. storočí po Kristovi – a mala vraj pochádzať z Kréty staršej než 15. storočie pred Kristom. Vykopanie bájneho labyrintu očarilo fantáziu bohatých kupcov zo šľachtických rodín a reštaurátori neodolali pokušeniu predat' im drahocenné „originály“, o ktorých verili, že sú vernými kópiami starobylých sošiek.

Dost' na tom, že je to ďalší príbeh, akých len pribúda. Bol som vysmiaty ako diletant, iba preto, že som tvrdil niečo iné, než oficiálna archeológia. V skutočnosti som priniesol pravdivý poznatok – a oficiálna archeológia sa ukázala byť kombináciou Evansových osobných idiosynkrazií s komerčným podvodom. MacGillivrayov dokument končil tým, že popredným božstvom Kréťanov bol najskôr Zeus či podobné božstvo, ktoré je predchodcom gréckeho Dia.

6. Operená kvetina bohyňou Teotihuacánu. Podobný spor s archeológmi a religionistami som mal ohľadne hlavného božstva Teotihuacánu. Spor je príliš honosné slovo, pretože si ma proste vôbec nevšímali a nedovolili mi publikovať. Teotihuacán bol jedným z najväčších miest sveta v 2.-5. storočí n.l. Ako skúsený znalec signatúr som zo štýlu umenia tamojších ľudí, z ich zbožnosti a lásky k farbám usúdil, že sa klaňali bohyni lásky a krásy. Bolo to veľké obdobie Anaela, archanjela Venuše, a Teotihuacán zapadal do celosvetovej vlny zvrúcnenia, citových a náboženských impulzov v Ríme, Číne alebo Indii. Zreteľné sa mi to zdalo aj z fresiek, kde ono božstvo stálo obklopené vtáctvom a motýľmi (samými zvieratami z druhohorného veku Venuše v evolúcii) a družne sa veseliacimi ľuďmi. Archeológovia však tvrdili, že ide o boha dažďa Tlaloka. Dážď – úroda – jedlo – radosť, to bola ich logika. Fresky vraj predstavovali „Tlalokov raj“.

Esther Pásztoriová z Kolumbijskej univerzity si tento omyl všimla už v sedemdesiatych rokoch, no až do konca 90-tych rokov som sa v knihách dočítal len o „Tlalokovom raji“. Dnes vieme, že na freskách nie je boh, ale bohyňa. Operená kvetina (Xochiqetzal), bohyňa lásky, krásy, piesní a tanca – stredoamerická Afrodita. Presne tak, ako to predpokladala angelológia pre vek Anaela.

7. Angelológia potvrdzuje krátku chronológiu Egypta. Absolútne datovanie egyptských dejín nie je jednoduchá záležitosť a archeológovia preto pracujú s rôznymi možnými chronológiami. Začiatkom 20. storočia poprední archeológovia (ako Petrie) ešte predkladali tzv. dlhú chronológiu. Podľa nej prvá dynastia založila Egypt veľmi dávno, skôr ako 4000 pr. Kr. Dnes sa odborníci zhodli na krátkej chronológii, podľa ktorej sa to odohralo až okolo roku 3000 pr. Kr. To platí už dlhší čas, ale uvedomme si: angelológia podporovala krátku chronológiu už v čase, keď egyptológovia mylne verili v dlhú chronológiu.

Egyptskí kňazi osobne povedali Herodotovi, že v čase založenia Egypta vládol ako duch času boh Slnka – hovorili o michaelskom období 3080-2726 pr. Kr. Archanjel Slnka Michael je len kresťanskou podobou slnečného sokola Hora, ktorý bol patrónom kráľov prvej dynastie a pomohol prvému faraónovi Menimu zjednotiť Egypt. Egyptský boh vojny Sutech nahradil Hora ako patrón faraónov presne v 27. storočí pr. Kr., keď sa duchom času stal Samael, archanjel Marsu. K egyptskej Afrodite, bohyni Hathor, sa faraóni začali hlásiť a voliť si od nej odvodené mená počínajúc 5. dynastiou, práve

s príchodom veku Anaela. Boh atmosféry Amon sa stal hlavným bohom s príchodom Zachariela atď. Nič z toho by nesesedelo pri dlhej chronológii.

Faraóni pokladali v každom období iné božstvo za popredné a podľa toho si volili trónne mená. To stačilo dať do súvislosti s angelológiou, pozrieť sa na dátumy archanjelských vlád – a krátka chronológia by z toho vyšla ako jediná možná už dávno.

Napríklad rytmus Samaela sa prejavuje celosvetovo vo frekvencii kráľov. Každých 500 rokov sa zvyšuje agresivita, ríše sa štiepia a urýchľujú trónne prevraty. Pre päťtisícročné dejiny Egypta platí tento rytmus so železnou pravidelnosťou, vylučujúc náhodu s pravdepodobnosťou 1:100 miliónom. Iná než krátka chronológia by sa však s týmto rytmom rozišla. Angelológia tak mohla prispieť egyptológii už dávno, keby bola braná vážne.

Len pred niekoľkými rokmi sa väčšina odborníkov začala prikláňať od strednej ku krátkej chronológii aj v dejinách Mezopotámie. Staršie fázy mezopotámskych dejín sa tým posúvajú o 64 rokov. Nezhodnotili sme ešte komplexne, či sa angelológia lepšie zhoduje so strednou alebo krátkou chronológiou. No zdá sa, že čím viac archeológovia spresňujú svoje výsledky, tým viac sa blížia k dátumom vytýčeným angelológiou dávno pred nimi.

Ako orientačný bod sa uvádza predatovanie Chamurapiho vlády na roky 1728-1686 pr.Kr. Tento najznámejší starobabylonský panovník a zákonodarca je vytesaný na kamennej stéle ako stojí pred bohom slnka Šamašom a prijíma od neho zákony. Svojho syna pomenoval Šamsu-iluna (= Šamaš je jeho boh). Podľa novej chronológie teraz spadá presne do veku Michaela, archanjela Slnka (1755-1683). Konečne zapadol do rytmu ostatných snečných kráľov sveta, na ktorého existenciu sme poukazovali už skôr.

8. Teplokrvnosť súvisí s rodičovstvom a citovými väzbami. Ako posledný uveďme príklad z evolučnej biológie. Perzskí mágovia učili, že vo vývoji sveta sa postupne prejavilo dvanásť princípov symbolizovaných znameniami zverokruhu. V druhohorách prišlo na rad siedme znamenie Váh, ktorému vládne bohyňa lásky. Živé bytosti vtedy začali vytvárať citové väzby: vznikol emocionálny mozog, začali žiť v trvalých pároch, starať sa o potomstvo, dovtedy samotárske zvieratá utvorili sociálne spoločenstvá. Jednou z novinek, ku ktorej od začiatku druhohôr nezávisle od seba mutovali rôzne druhy zvierat, bola aj teplokrvnosť.

V angelológii všetky veci vysvetľujeme ako prameniace zvnútra. Tak aj teplú krv chápeme ako stelesnenie toho, čo môže každý z nás zažiť ako psychický zážitok tepla, keď máme k niekomu alebo niečomu vrúcny vzťah. Psychické teplo vzniká pri osobnom nasadení sa pre niečo vo vzťahoch a tepelný metabolizmus je jeho telesným protipólom. Tak je pre angelológiu prirodzené, že teplokrvnosť vzniká v čase, keď sa objavujú emocionálne väzby, spolu s cicavcami a vtáctvom.

Evolučná biológia takú súvislosť netušila až do roku 2000. Coleen Farmerová z univerzity v Utahu a Pawel Koteja z univerzity v Krakove vtedy vystúpili s podobnou hypotézou: teplokrvnosť je všetranne spojená s rodičovstvom a sociálnymi väzbami (inak povedané s bohyňou lásky). Teplokrvné zvieratá sú dobrí rodičia. Prepracovali sa k niečomu, čo angelológia vyslovila dávno pred nimi ako samozrejmosť. S tým, že celú vec znova skrivilo do ekonomicko-utilitaristického krivého zrkadla darwinizmu a ďalekosiahly význam tohto evolučného kroku v súvislosti s vývojom lásky im unikol. Teplokrvnosť vraj umožnila intenzívnejšie zbierať potravu pre kŕmenie mladých, vychovať väčšie množstvo potomstva a tak sa úspešnejšie rozmnožiť (a to je všetko). Hmotárska veda sa k pravde dopracováva oneskorene a v skarikovanej podobe.

Záver. Tolko naše príklady. Nie sú dôkaz, ale výrečne ilustrujú, čo sa deje. Za výberom týchto niekoľkých predpovedí, ktoré sa splnili, by sa mohol skrývať oveľa väčší počet predpovedí, ktoré sa

nesplnili. Jedny aj druhé sú predmetom odborného dokazovania, ktoré štatisticky zhodnocuje bez výnimky *všetky* fakty svedčiace pre aj proti.

Spochybníť tieto dôkazy sa pokúsil český klub skeptikov *Sisyfos* udelením bronzového bludného balvanu v roku 2008. Prof. MUDr. Jiří Heřt, DrSc. a zástupca českej štatistickej spoločnosti Doc. RNDr. Gejza Dohnal, CSc. Sformulovali dve námietky: za prvé, že som tendenčne selektoval dejinné dáta, aby vyšli rytmy. Za druhé, že používam nesprávne štatistické metódy. Prvá námietka nie je možná, lebo dáta som vôbec neselektoval ja, ale odborníci, ktorí neboli oboznámení so znením hypotézy, takže nemohli nič selektovať tendenčne. Na druhú námietku som reagoval tým, že som vyzval docenta Dohnala, aby on sám zvolil akúkoľvek inú štatistickú metódu, ktorá je podľa neho správnejšia. Musel priznať, že dáta obsahujú očividný rytmus, ktorý bude štatisticky významný vždy, bez ohľadu na to, akú štatistickú metódu použijeme. Balvan však nestiahl a neospravedlnil sa, ako by mal. Na slávnostnom udeľovaní zazneli už len komediálne rétorické otázky nepriamo označujúce angelológiu za šarlatánstvo, ako keby to bolo všetkým také samozrejme, že to nie je potrebné dokazovať. Ani docent Jiří Grygar, ktorého sme si kedysi obľúbili v seriáli *Okná vesmíru dokorán*, mi dodnes nebol schopný vysvetliť, prečo by moja práca mala byť pavidom a prečo je na udeľovacom diplome jeho podpis.

Vedúci Katedry filozofie Olomouckej univerzity, profesor Ivan Blecha, sa pokúsil o kritiku, ktorá ho zaviedla do grotesknej slepej uličky. Tvrdil, že historické *záznamy* síce obsahujú periodicitu, ale to vraj nie je dôkazom toho, že by sa aj historické *udalosti* boli skutočne odohrávali periodicky. Je totiž neuveriteľné (a zo štatistického hľadiska vylúčené), aby všetci kronikári na svete po celé dejiny strácali, skresľovali alebo falšovali dejinné záznamy jednotne, organizovane vždy len v môj prospech. Blecha dospel ku konšpiračnej teórii, podľa ktorej sa všetci kronikári sveta spikli, aby mi to vyšlo. Nejaká pracovná čata musela zrejme odpratať aj fyzické pozostatky civilizácií, ktoré nezapadajú do rytmu, napríklad tie kamenné monumenty.

Vedúci katedry religionistiky v Pardubiciach, docent Ivan Štampach, zvolil vo svojej recenzii detsky jednoduchú, i keď nečestnú taktiku. Existenciu sedemsto štatistík úplne zamlčal, ako keby neexistovali a nebolo potrebné sa k nim vyjadrovať. Akoby celá myšlienka bola len mojím osobným dojmom, ktorý nebol podrobený žiadnemu testovaniu, a stačilo oproti nemu postaviť osobný dojem iného človeka.

V porovnaní s tým univerzita v Trondheime neváhala zaplatiť mi letenku a týždenný pobyt v Nórsku, aby sa o angelológiu mohli niečo dozvedieť. Kalifornský sociológ Dean Simonton recenzoval moje články, doporučil ich publikovať a spolupracoval aj na príprave dát. Svetovo známa kapacita na prenatalnú psychológiu a šéfredaktor niekoľkých odborných časopisov, profesor Peter Freybergh, nielenže zverejnil zistenia o anaelskom a samaelskom rytme v *Neuroendokrínologických listoch*, ale inicioval aj udelenie ceny za najlepšiu interdisciplinárnu prácu, ktorú nám spolu s Prof. Mikuleckým udelil dekan Prírodovedeckej fakulty Karlovej univerzity v marci 2008 (súčasne s bludným balvanom). Profesor Franz Halberg, jeden z otcov chronobiológie a zakladateľ Ústavu chronobiológie v Minnesote, pri svojej návšteve v Bratislave na Komenského univerzite bez okolkov vyhlásil vec za „*sľubný príspevok k transdisciplinárnej vede*“ a vytýčil úlohu: „*Chronobiológia sa musí sústreďovať aj na skúmanie takýchto približne 500-ročných rytmov vo vývoji ľudskej kultúry, o akých podali správu Páleš a Mikulecký*“. Citoval naše výsledky a začlenil ich do svojich vlastných prác.

K málu slovenských hrdinov patrí náš nestor chronobiológie a profesor medicínskej štatistiky Miroslav Mikulecký, ktorý sa na články o dejinných rytmoch neohrozene podpisuje so mnou. Tiež vedúci katedry všeobecných dejín na Komenského univerzite, docent Miroslav Daniš, ktorý sa nebál usporiadať interdisciplinárne kolokvium k *Angelológii dejín* v roku 2002. Na Katedre filozofie a dejín

filozofie, kde bol docent Vladimír Hohoš dlho svetlou výnimkou medzi viacerými zlými jazykmi, šikanujúcimi študentov za záujem o angelológiu, azda tiež svitá na poctivejšie časy. Metodológ Dr. Ladislav Sabela ma nedávno prekvapil tým, že proti angelológii vraj nikdy nič nehovoril; Dr. Erika Lalíková to hovorila vraj nie ako svoj vlastný názor, ale názor kolegov, ktorí si neželajú byť menovaní... A docent Jozef Piaček, súc vyzvaný pred obecenstvom, aby vysvetlil, prečo moju prácu odmieta, sa musel vzdialiť, lebo mu prišlo nevoľno. Takéto spory majú svoje dobre známe štádiá. Niekdajší zarytí odporcovia začnú v určitom bode nielen súhlasiť, ale tvrdiť, že oni to vedeli od začiatku.

K osobnej istote, na ktorej strane leží pravda, sa neprepracúvame len na základe štatistiky. Kto ju získal, získal ju len z vlastnej skúsenosti ako živý účastník diania pri hľadaní pravdy. Kto zažil odporcov angelológie *in personam*, ako sa správajú a argumentujú; kto porovnal úroveň ich mravnej motivácie a náročnosť voči sebe samým s tým, čo vedie k štúdiu angelológie mňa, ten si urobil názor dávno aj bez štatistík. Starý známy príbeh sa stále ďalej opakuje v nových šatách, nielen s Galileom, ale aj s každým menším objavom vybočujúcim z očakávaného rámca. Osobné slabosti a ambície, spoločenské konvencie, ideologické a mocenské požiadavky, ale aj metafyzický podvedomý strach pred mravnou zodpovednosťou a zrútením dovtedajšieho obrazu sveta tu prevažujú nad racionalitou. Ako to vyjadril Max Planck, stará generácia už nezmení názor – len vymrie.

Ohovárači sa vždy postarajú, aby nová myšlienka nemala ustlané na ružiach – ale o jej budúcnosti z dlhodobého hľadiska rozhoduje niečo celkom iné: či bude plodná a dokáže poskytovať podnety pre ďalšie bádanie a praktický život. Za najvýznamnejšiu skutočnosť preto pokladám každoročne rastúci počet diplomových a doktorandských prác mladých psychológov, filozofov, religionistov, antropológov, historikov, lekárov alebo paleontológov nadväzujúcich na *Angelológiu dejín*.

Viac na www.sophia.sk v priečinku články/polemiky.